

N:o 20.

Ank. till Riksd. Kansli den 4 Mars 1872, kl. 11 f. m.

*Kongl. Maj:ts nådiga Proposition till Riksdagen, med förslag
till förändrad lydelse af § 72 Regeringsformen;
Gifven Stockholms Slott den 1 Mars 1872.*

Till nästlidna års lagtima Riksdag aflät Kongl. Maj:t nådig Proposition med förslag till en sådan ändring af § 72 Regeringsformen, hvarigenom det hinder, som i paragrafens lydelse ansetts ligga mot antagande af ett nytt myntsystem med guld såsom ensam värdemätare, blefve undanröjdt samt stadgandet om riksbankssedlarnes egenskap af lagligt betalningsmedel, i den mån detsamma funnes lämpligen böra bibehållas, komme att från Regeringsformen öfverflyttas till en särskild lag angående Riksbanken.

Detta förslag blef icke af Riksdagen antaget. Då emellertid anledningen härtill torde vara att söka mera i en viss obenägenhet att från grundlagen bortflytta bestämmelserna om den s. k. tvångskursen för Riksbankens sedlar, än i öfvertygelse derom, att närvarande på silfver grundade myntsystem borde bibehållas; samt tidsomständigheterna än mera ökat angelägenheten deraf, att i grundlagen ej må finnas något hinder för myntreformens genomförande, vill Kongl. Maj:t, med fästadt afseende å dessa förhållanden, åter till Riksdagen framlägga förslag till ändring af omförmälda paragraf i Regeringsformen. Uti detta förslag har ordet "silfver" blifvit utbytt mot "rikets verkliga mynt", såsom dels betecknande det mynt af silfver eller guld, eller, under en öfvergångsperiod, af bådadera, som vid hvarje särskild tid kan vara det lagligen fastställda, dels tillika innebärande en motsats mot skiljemyntet, hvarmed Riksbanken ej skall ega rätt att sina sedlar inlösa. Derjemte hafva i

förslaget bestämmelserna om banksedlarnes egenskap af lagligt betalningsmedel blifvit förtydligade i den mening, hvori de synas Kongl. Maj:t rätteligen böra förstås, samt ett förbehåll tillagdt i afseende på bankbolags inlösen af egna banksedlar, för den händelse det kan finnas lämpligt att ålägga dem skyldighet att sådan inlösen med mynt fullgöra.

Kongl. Maj:t vill fördenskull föreslå Riksdagen att antaga följande förslag till lydelse af § 72 i Regeringsformen:

“Riksbanken förblifver under Riksdagens egen garanti och vård, så att den ostörd må förvaltas af de fullmäktige, Kamrarne dertill förordna, efter de ordningar, stadgar och reglementen, hvilka redan gjorda äro eller vidare af Riksdagen göras kunna. De sedlar, som Riksdagen genom Riksbanken utgifver, skola, der ej Banken underlåter att vid anfordran sina sedlar efter lydelsen med rikets verkliga mynt inlösa, såsom lagligt betalningsmedel erkännas; dock gälle i fråga om bankbolags inlösen af egna banksedlar hvad derom i dessa bolags reglementen kan vara annorlunda stadgadt. Ej må egenskap af lagligt betalningsmedel tilläggas andra sedlar, än de af Riksbanken utgifna.“

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

C A R L.

Axel Adlercreutz.

Transsumt af protokollet öfver justitie-departements-ärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i Stats-Rådet å Stockholms Slott den 1 Mars 1872.

I närvaro af:

Hans Excellens Herr Justitie-statsministern *Adlercreutz*,
Hans Excellens Herr Stats-ministern för utrikes ärendena, Grefve *von Platen*,

Statsråden: *Bredberg*,

Berg.

Friherre *Leijonhufvud*,

Wærn,

Wennerberg,

Bergström,

Friherre *Alströmer*,

Weidenhielm.

Hans Excellens Herr Justitie-statsministern yttrade:

Till nästlidna års lagtima riksdag aflät Eders Kongl. Maj:t nådig proposition med förslag till sådan ändring af § 72 Regeringsformen, hvarigenom det hinder som — — — — — att ålägga dem skyldighet att sådan inlösen med mynt fullgöra.

Jag hemställer således i underdånighet, att Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att antaga följande förslag till lydelse af § 72 i Regeringsformen:

“Riksbanken förblifver under Riksdagens egen garanti och vård, så att den ostörd må förvaltats af de fullmäktige, Kamrarne dertill förordna, efter de ordningar, stadgar och reglementen, hvilka redan gjorda äro eller vidare af Riksdagen göras kunna. De sedlar, som Riksdagen genom Riksbanken utgifver, skola, der ej Banken underlåter att vid anfordran sina sedlar efter lydelsen med rikets verkliga mynt inlösa, såsom lagligt betalningsmedel erkännas; dock gälle i fråga om bankbolags inlösen af egna banksedlar hvad derom i dessa bolags reglementen kan vara annorlunda stadgadt. Ej må egenskap af lagligt betalningsmedel tilläggas andra sedlar, än de af Riksbanken utgifna.“

Uti hvad Hans Excellens Herr Justitie statsministern sålunda hemställt instämde Statsrådets öfriga ledamöter; och täcktes Hans Maj:t Konungen, med godkännande af det anmälda förslaget till förändrad lydelse af § 72 Regeringsformen, besluta att detsamma skulle till Riksdagens pröfning i grundlagsenlig ordning öfverlemnas medelst nådig proposition af det innehåll, bilagan till detta protokoll utvisar.

Ex protocollo

E. Helling.